

DORAK HAZİNESİ SKANDALI

Yazan: TURHAN AYUL

7

THE SUNDAY TIMES DA İTİRAF EDİYOR

Mellaart'ın bu işte mutlaka parmağı var!...

THE Sunday Times yazarı bize yaptığı isnatlardan sonra Mellaart'ı kurtarmak için Dorak skandalını şöyle izah etmektedir:

«Türkiye'de tahkikata girişmeden önce, Dorak esrarı üzerinde şu üç ihtimal vardı:

1 Mellaart, Anna Papastrati ile birlikte hazinayı aramak için kazılar yapmıştır.

2 Her şey bir muziplikten ibarettir. Mellaart bütün olayları uydurmuş, meslekdaşları nezdinde prestijini arttırmak için resimler çizmiş ve buluşu hakkında yazılar yazmıştır.

3 Genç kadın, Mellaart'ı İzmir'de uydurma bir koleksiyona sevk etmek ve dolayısıyla kredisini düşürmek için kasten ortaya çıkarılmıştır.

Mustafakemalpaşa'daki polis dosyalarında bulduğumuz deliller birinci ihtimali ortadan kaldırmaktadır. Bu ihtimal, doğru olsaydı Mellaart bu işten çok karlı çıkacaktı. Halbuki kendisinin vasat çalışan bir arkeologdan daha yüksek bir hayat standardına sahip olduğunu gösteren belirtiler yoktur.

İkinci ihtimal de vârit değildir. Bu ihtimale göre Mellaart'ın şiddetle prestije ihtiyacı olmalıydı. Halbuki kendisi 1958'de Hacılar'da mesleki başarılar elde etmek yolundaydı. Biz ayrıca Dorak hazinelerinin nereden geldiğini detaylı olarak gösteren orijinal resimleri ve şimdiye ka-

Kenneth Pearson, Dorak skandalını 4 ihtimale bağlamakta ve sonuç olarak Mellaart'ı bir şebekeyle işbirliği yapan arkeolog olarak göstermektedir

dar yayınlanmayan 60.000 kelimelik yazıları gördük. İkisi de hakiki görünmektedir.

Yazılar tanınmış bir meslekdaşı tarafından yazılmış bir bap ihtiva etmektedir. İkinci ihtimal onu da kabahatli çıkacaktı. Yazının muhtevasını uydurmak ise yıllarca çalışmayı gerektirecekti, yoksa insanlarla dolup taşan bir evde sadece bir yazlık çalışma değil... İngiliz Müzesinin Batı Asya Antikaları kısmı müdürü Dr. Barnett'e göre «bu uydurma» olsaydı, arkeoloji tarihinin en büyük uydurması olacaktı. Şu halde ikinci ihtimal de akla yakın gelmemektedir.

Üçüncü ihtimal bize gerçeğe daha yakın gelmektedir. İzmirdeki eski Emniyet Müdürü Hüseyin Tuluy, Anna Papastrati'nin uydurma olduğu fikrini ilk ortaya atan kişidir. Fakat tertibi Ankaradaki arkeologların eseri saymak fazla saflık olur. Muhakkak ki bu meslekte kıskançlık mevcuttur, ancak Türk Tarihi Eserler Dairesindeki memurlar arasında böyle canıyane bir niyetin hüküm sürebileceğine inanmak imkânsızdır. Bu adamlar eğer Mellaart'ın kredisini düşürmek isteselerdi, daha basit çarelere başvurabilirlerdi. Mesela Mellaart'ın çantasına kıymetli bir tarihi eser koyup onu Gümrükte açtırmak kâfi gelebilirdi.

YENİ İDDIA

Anadolu seyahatimizden döndükten sonra Londra'da tarihi eser tâcirleri, müze otoriteleri ve antika uzmanları ile görüştük. Onlar başka ve daha inanılır bir nazariye ortaya atmışlardır. Buna göre Dorak hikâyesi yabancı ve Türk antika tâcirlerinden mürekkep bir şebekenin eseridir. Onlara göre, bu şebeke mensupları Dorak yakınlarında buldukları fakat diğer mezarlardan çıkardıkları değerli bir koleksiyonu İzmirde toplamışlardır. Hazinesinin nereden geldiği fotoğraflar ve notlarla tesbit edildikten sonra (doğru veya yanlış) şebekenin bir otoritenin bunu teyid etmesine ihtiyacı vardı. Eski eserler üzerinde çalışan herhangi bir kimse bu otoritenin Mellaart olduğunu bilir.

Bundan sonra tertibi hazırlamak, trene genç bir kadın koymak ve Mellaart'ı İzmirdeki 217 Kâzım Dirik Sokakına sevk etmek kolaydı. Şebeke Dorak hazinesini Türkiye dışına çıkaracak, Londra'da Mellaart'ın yazısının çıkmasını bekleyecek ve bundan şüphelenmeyecek bir milyonere satacaktı.

Bu sanıldığı kadar hayali bir iş değildir. Böylesine değerli tarihi eserlerin satılmasında o kadar büyük paralar döner ki buna benzer bir tertip hazırlamak değer.

Mellaart meselesi, bütün esrarı, ithamları ve tahrifleri ile, Türk Dışişleri Bakanlığı Genel Sekreteri Zeki Kuneralp'ın şu sözleriyle özetlenebilir «Bu bir faciadır.»

YARIN:
BAŞ SUÇLU
MELLAART'tır

Turhan Aytul, Dorak köylüleriyle

Mellaart yıllarca Polisten kaçtı

MUSTAFA Kemal Paşalı gencin sözlerinin benim değil The Sunday Times yazarı Kenneth Pearson tarafından tahrif edildiğini noter zabıtlarıyla tesbit ettikten sonra ikinci meseleye geçelim.

Kenneth Pearson diyor ki, Dorak'a giden yabancıların yanındaki kadın ya Arlette Mellaart, ya da Anna Papastrati olmalıydı. Orta yaşlı olduğuna göre bu Anna Papastrati olamazdı. Yüzünde ise çizgi ve altın dişi olduğu ileri sürülüyordu, böylece Arlette Mellaart olamazdı.

Buyrun cevabımızı: Bu kadın bizzat Arlette Mellaart'tır. Çünkü biz bu olayın tahkikatına giriştiğimiz zaman Anna Papastrati adlı bir kadının asla Türkiye'de yaşamamış olduğunu tesbit etmiştik. Bunu Emniyet Genel Müdürlüğü, İzmir Emniyet Müdürlüğü de söylemiş ve günlerce İzmir'de yaptığımız aramalar ortaya koymuştu.

Bu kadının resimlerini son olarak gördüğünü iddia eden Mustafa Kemal Paşalı genç —şimdi orta yaşlı gazeteci— İbrahim Erbek'e gösterdik. Dikkatle iki resme baktı ve:

«Evet bu olacak!..» dedi.

Bu sadece İbrahim Erbek'in ifadesine dayanmamakta ve Dorak köylüleri tarafından da bana daha bir iki hafta önce ısrarla bildirilmiştir.

Kenneth Pearson, Mustafa Kemal Paşa Adliyesinde Mellaart aleyhinde hiç bir delil olmadığını söylemektedir. Bir karış boyunda yüzlerce evrakı Kenneth Pearson nasıl inceledi, şaşarız? Köylüler Mellaart'ı gördük diyorlar, bize para dağıttı diyorlar, eski eserler tahkikat istiyor, Mellaart bir firarî gibi kaçıyor yakalanması ve polisle birlikte Adliyeye sevkî için tam 16 celpname yazılıyor ve Kenneth Pearson hâlâ delil yok diyor. Af Kanunu çıkıp, dâvâ düşmemiş olsaydı, görürdük delil var mıydı, yok muydu?

Hazinesinin milyarlık olup, olmadığı konusuna gelince: Kenneth Pearson bunu bana sorduğu zaman şöyle cevap verdim. Ben İngilizce bilmem, The Illustrated London News'daki yazıyı mütercim arkadaşım çevirdi. Ben arkeolojik eserlerden de anlamam. Değeri üzerinde arkeologlarla konuştum. Neticede bunun son derece kıymetli olduğu kararına varıldı ve ben de Türkçenin bir değer ölçüsüyle hazinayı değerlendirdim.